HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra)

20 februarie 2013 *

„Politica externă și de securitate comună — Măsuri restrictive luate împotriva Iranului în scopul de a împiedica proliferarea nucleară — Înghețarea fondurilor — Entitate deținută 100 % de o entitate recunoscută ca participând la proliferarea nucleară — Excepție de nelegalitate — Obligația de motivare — Dreptul la apărare — Dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă”

În cauza T-492/10,

Melli Bank plc, cu sediul în Londra (Regatul Unit), reprezentată inițial de S. Gadhia și de S. Ashley, solicitors, de D. Anderson, QC, și de R. Blakeley, barrister, și ulterior de S. Ashley, de S. Jeffrey și de A. Irvine, solicitors, de D. Wyatt, QC, și de R. Blakeley,

reclamantă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de M. Bishop și de R. Liudvinaviciute-Cordeiro, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

Comisia Europeană, reprezentată de S. Boelaert și de M. Konstantinidis, în calitate de agenți,

intervenientă,

având ca obiect, pe de o parte, o cerere de anulare a Deciziei 2010/413/PESC a Consiliului din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC (JO L 195, p. 39), a Deciziei 2010/644/PESC a Consiliului din 25 octombrie 2010 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 281, p. 81), a Regulamentului (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 423/2007 (JO L 281, p. 1), a Deciziei 2011/783/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 319, p. 71), a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1245/2011 al Consiliului din 1 decembrie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 319, p. 11) și a Regulamentului (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 88, p. 1), în măsura în care aceste acte o privesc pe reclamantă și, pe de altă parte, o cerere de declarare a inaplicabilității articolului 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și a articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012 în ceea ce privește reclamanta,

* Limba de procedură: engleza.

TRIBUNALUL (Camera a patra),

compus din doamnele I. Pelikánová (raportor), președinte, și K. Jürimäe și domnul M. van der Woude, judecători,

grefier: domnul N. Rosner, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 iulie 2012,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, Melli Bank plc, este o societate pe acțiuni care este înregistrată și are sediul social în Regatul Unit, fiind autorizată și reglementată de Financial Services Authority (Autoritatea Serviciilor Financiare din Regatul Unit). Reclamanta a început să își desfășoare activitatea bancară în Regatul Unit la 1 ianuarie 2002, în urma transformării sucursalei din această țară a Bank Melli Iran (denumită în continuare „BMI"). BMI, societatea-mamă care deține în întregime societatea reclamantă, este o bancă iraniană aflată sub controlul statului iranian.

2 Prezenta cauză se înscrie în cadrul măsurilor restrictive instituite în scopul de a face presiuni asupra Republicii Islamice Iran pentru ca aceasta din urmă să pună capăt activităților nucleare care prezintă un risc de proliferare și dezvoltării vectorilor de transport de arme nucleare (denumite în continuare „proliferarea nucleară").

3 Atât BMI, cât și filialele sale, inclusiv reclamanta, au fost înscrise pe lista care figurează în anexa II la Poziția comună 2007/140/PESC a Consiliului din 27 februarie 2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 61, p. 49) prin Poziția comună 2008/479/PESC a Consiliului din 23 iunie 2008 de modificare a Poziției comune 2007/140 (JO L 163, p. 43).

4 În consecință, BMI și reclamanta au fost înscrise pe lista care figurează în anexa V la Regulamentul (CE) nr. 423/2007 al Consiliului din 19 aprilie 2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 103, p. 1) prin Decizia 2008/475/CE a Consiliului din 23 iunie 2008 de punere în aplicare a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 423/2007 (JO L 163, p. 29), ceea ce a avut drept consecință înghețarea fondurilor acestora.

5 Atât în cadrul Poziției comune 2008/479, cât și în cel al Deciziei 2008/475, Consiliul Uniunii Europene a reținut următoarele motive în ceea ce privește BMI, precum și toate sucursalele și filialele sale:

„Furnizează sau încearcă să furnizeze sprijin financiar companiilor implicate în programul iranian de rachete balistice și în cel nuclear sau achiziționează bunuri pentru aceste programe (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company și DIO). [BMI] are rolul de a facilita activitățile sensibile ale Iranului. Banca a facilitat numeroase achiziții de materiale sensibile pentru programul iranian de rachete balistice și cel nuclear. A furnizat o gamă de servicii financiare în numele entităților asociate cu industria nucleară și cea a rachetelor balistice din Iran, inclusiv deschiderea de acreditive și menținerea conturilor. Multe dintre companiile menționate anterior figurează în Rezoluțiile 1737 și 1747 ale [Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite]."

6 Reclamanta a formulat la Tribunal două acțiuni împotriva Deciziei 2008/475. Acestea au fost respinse prin Hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2009, Melli Bank/Consiliul (T-246/08 și T-332/08, Rep., p. II-2629).

7 În contextul menținerii măsurilor restrictive referitoare la reclamantă, au avut loc numeroase schimburi de corespondență între aceasta și Consiliu în perioada iulie 2009-mai 2010. Astfel, reclamanta a trimis scrisori Consiliului la 6, la 15 și la 24 iulie, la 20 august și la 15 octombrie 2009, precum și la 22 martie 2010, la care Consiliul a răspuns la 23 iulie, la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009, precum și la 11 mai 2010.

8 Pe de o parte, schimburile de corespondență priveau motivele care au justificat adoptarea și menținerea măsurilor restrictive referitoare la BMI și la reclamantă. În această privință, în scrisoarea din 23 iulie 2009, Consiliul a precizat că reclamanta era vizată de măsurile restrictive ca urmare a calității sale de filială a BMI. În scrisoarea din 18 noiembrie 2009, Consiliul a constatat, în urma unei reexaminări, în primul rând, că BMI sprijinea proliferarea nucleară, în al doilea rând, că reclamanta era deținută de BMI, care putea exercita o influență asupra ei, și, în al treilea rând, că măsurile alternative propuse de reclamantă nu permiteau evitarea riscului ca BMI să eludeze, prin intermediul reclamantei, măsurile restrictive care o vizau. Consiliul și-a menținut acest punct de vedere în scrisoarea din 11 mai 2010.

9 Pe de altă parte, reclamanta a cerut să aibă acces la dosarul Consiliului. În acest context, în scrisoarea din 23 iulie 2009, Consiliul a refuzat accesul la propunerea inițială de adoptare a măsurilor restrictive referitoare la BMI și la reclamantă (denumită în continuare „propunerea inițială”) ca urmare a caracterului confidențial al acestui document. Prin scrisoarea din 1 octombrie 2009, Consiliul i-a comunicat reclamantei motive suplimentare referitoare la pretinsa implicare a BMI în proliferarea nucleară. Prin scrisoarea din 18 noiembrie 2009, Consiliul i-a comunicat reclamantei o versiune care nu era confidențială a propunerii de adoptare a măsurilor restrictive, referitoare la motivele suplimentare prezentate în scrisoarea din 1 octombrie 2009 (denumită în continuare „propunerea suplimentară”).

10 Odată cu adoptarea Deciziei 2010/413/PESC a Consiliului din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC (JO L 195, p. 39), atât BMI, cât și reclamanta au fost înscrise pe lista din anexa II la decizia menționată. În privința BMI a fost reținută următoarea motivare:

„Furnizează sau încearcă să furnizeze sprijin financiar companiilor implicate în programul nuclear și programul de rachete ale Iranului sau care achiziționează mărfuri pentru aceste programe (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company și DIO). [BMI] are rolul de a facilita activitățile sensibile ale Iranului. Banca a facilitat numeroase achiziții de materiale sensibile pentru programul nuclear și programul de rachete ale Iranului. A furnizat o serie de servicii financiare în numele entităților asociate cu industria nucleară și cea a rachetelor din Iran, inclusiv deschiderea de acreditive și menținerea conturilor. Multe dintre companiile menționate anterior au fost desemnate în Rezoluțiile 1737 (2006) și 1747 (2007) ale [Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite]. [BMI] continuă să îndeplinească acest rol, angajându-se într-un model de conduită care susține și facilitează activitățile sensibile ale Iranului. Utilizând relațiile sale bancare, aceasta continuă să furnizeze sprijin și servicii financiare entităților care figurează pe listele ONU și UE în legătură cu aceste activități. De asemenea, aceasta acționează în numele acestor entități și sub conducerea lor, incluzând Bank Sepah, care operează adesea prin intermediul filialelor și al asociaților proprii.”

11 Înscrierea reclamantei în anexa V la Regulamentul nr. 423/2007 nu a fost afectată de intrarea în vigoare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 668/2010 al Consiliului din 26 iulie 2010 de punere în aplicare a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 423/2007 (JO L 195, p. 25).

12 Prin scrisoarea din 27 iulie 2010, Consiliul a informat reclamanta cu privire la înscrierea sa pe lista din anexa II la Decizia 2010/413.

13 Prin scrisoarea din 17 august 2010, reclamanta a solicitat Consiliului să reexamineze decizia de a o include pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 și de a o menține pe lista din anexa V la Regulamentul nr. 423/2007. Reclamanta a solicitat, în acest context, comunicarea unei copii a întregului dosar al Consiliului referitor la adoptarea de măsuri restrictive în privința sa. Aceasta și-a reiterat de asemenea propunerea de a oferi garanții care să prevină orice risc de eludare a măsurilor restrictive referitoare la BMI.

14 Înscrierea reclamantei pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 a fost menținută prin Decizia 2010/644/PESC a Consiliului din 25 octombrie 2010 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 281, p. 81).

15 Întrucât Regulamentul nr. 423/2007 a fost abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 281, p. 1), numele societății BMI și al reclamantei au fost incluse de Consiliu în anexa VIII la acest din urmă regulament. În consecință, fondurile și resursele economice ale reclamantei au fost înghețate în temeiul articolului 16 alineatul (2) din regulamentul menționat.

16 Motivele reținute în privința societății BMI în Decizia 2010/644 și în Regulamentul nr. 961/2010 sunt aceleași ca cele reținute în Decizia 2010/413.

17 Prin scrisoarea din 28 octombrie 2010, Consiliul a informat reclamanta cu privire la menținerea numelui său pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 și cu privire la înscrierea sa pe lista din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010. Consiliul a precizat, în această privință, că observațiile prezentate de reclamantă la 17 august 2010 nu justificau revocarea măsurilor restrictive care o vizau și că dosarul său nu cuprindea informații sau elemente noi referitoare la aceasta.

18 Prin scrisoarea din 29 iulie 2010, reclamanta a solicitat Consiliului să reexamineze decizia de a o menține pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 și pe cea din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010. Reclamanta și-a reiterat propunerea de a oferi garanții care să prevină orice risc de eludare a măsurilor restrictive împotriva BMI, în special în ceea ce privea numirea și revocarea directorilor săi, și a subliniat eficacitatea și caracterul realizabil ale acestor garanții.

19 Înscrierea societății BMI și a reclamantei pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 și pe cea din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010 nu a fost afectată de intrarea în vigoare a Deciziei 2011/783/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 319, p. 71) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1245/2011 al Consiliului din 1 decembrie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 319, p. 11).

20 Prin scrisoarea din 5 decembrie 2011, Consiliul a informat reclamanta cu privire la menținerea numelui său pe listele din anexa II la Decizia 2010/413 și din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010. Consiliul a constatat că observațiile prezentate de reclamantă la 29 iulie 2011 nu justificau revocarea măsurilor restrictive care o vizau, în special deoarece garanțiile propuse de aceasta în ceea ce privește numirea și revocarea directorilor săi erau insuficiente pentru a-i asigura independența în raport cu BMI.

21 Prin scrisoarea din 31 ianuarie 2012, reclamanta a arătat că, în opinia sa, fuseseră săvârșite o serie de erori în cadrul reexaminării menținerii măsurilor restrictive care o vizau. Reclamanta a constatat în special că, tot în opinia sa, Consiliul nu motivase corespunzător cerințelor legale, în scrisoarea din 5 decembrie 2011, refuzul de a lua în considerare garanțiile suplimentare pe care le propusese.

22 Prin Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul (C-380/09 P), Curtea a respins recursul formulat de reclamantă împotriva Hotărârii Tribunalului din 9 iulie 2009, Melli Bank/Consiliul, punctul 6 de mai sus.

23 Întrucât Regulamentul nr. 961/2010 a fost abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 88, p. 1), numele societății BMI și cel al reclamantei au fost înscrise de Consiliu pe lista din anexa IX la acest din urmă regulament. Motivele reținute în privința BMI, inclusiv a tuturor sucursalelor și filialelor sale, sunt aceleași ca cele care figurează în Decizia 2010/413. În consecință, fondurile și resursele economice ale reclamantei au fost înghețate în temeiul articolului 23 alineatul (2) din regulamentul menționat.

24 Prin scrisoarea din 24 aprilie 2012, Consiliul a informat reclamanta cu privire la menținerea numelui său pe lista din anexa II la Decizia 2010/413 și cu privire la înscrierea sa pe lista din anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012. Consiliul a făcut trimitere, cu această ocazie, la argumentele pe care le prezentase anterior atât în schimburile de corespondență pe care le avusese cu reclamanta, cât și în fața Tribunalului. În plus, Consiliul a atras atenția reclamantei asupra constatărilor Curții cuprinse în Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus.

Procedura și concluziile părților

25 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 octombrie 2010, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

26 Prin act depus la grefa Tribunalului la 5 noiembrie 2010, reclamanta și-a adaptat capetele de cerere în urma adoptării Deciziei 2010/644 și a Regulamentului nr. 961/2010.

27 Prin act depus la grefa Tribunalului la 14 ianuarie 2011, Comisia Europeană a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea Consiliului. Prin Ordonanța din 8 martie 2011, președintele Camerei a patra a Tribunalului a admis această cerere de intervenție.

28 În replica sa depusă la grefa Tribunalului la 7 martie 2011, reclamanta a renunțat la acțiune în măsura în care aceasta avea ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010.

29 Prin act depus la grefa Tribunalului la 31 ianuarie 2012, reclamanta, pe de o parte, și-a adaptat capetele de cerere în urma adoptării Deciziei 2011/783 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și, pe de altă parte, a solicitat ca actele atacate să fie, dacă este cazul, anulate cu efect imediat.

30 Prin act depus la grefa Tribunalului la 27 aprilie 2012, reclamanta și-a adaptat capetele de cerere ca urmare a adoptării Regulamentului nr. 267/2012.

31 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a patra) a decis deschiderea procedurii orale și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 64 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, a adresat în scris părților întrebări referitoare la consecințele care trebuiau să decurgă, în ceea ce privește prezenta cauză, din Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus, și la admisibilitatea celui de al patrulea motiv invocat de reclamantă. Părțile au răspuns la întrebările Tribunalului.

32 În răspunsul său la întrebările Tribunalului, depus la grefa acestuia la 8 iunie 2012, reclamanta a renunțat, mai întâi, la o parte a criticilor prezentate în cadrul primului motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului respectării dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională, apoi la o parte a criticilor prezentate în cadrul celui de al doilea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește deținerea sau controlul reclamantei de către BMI,

și, în sfârșit, la al treilea motiv, întemeiat pe caracterul nelegal al articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, al articolului 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și al articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012.

33 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 3 iulie 2012.

34 Prin Ordonanța Tribunalului (Camera a patra) din 4 septembrie 2012, procedura orală a fost redeschisă pentru a primi observațiile reclamantei cu privire la Ordonanța președintelui Curții din 19 iulie 2012, Akhras/Consiliul [C-110/12 P(R)], precum și observațiile celorlalte părți. Procedura orală a fost închisă din nou la 4 octombrie 2012.

35 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea cu efect imediat a punctului 5 din tabelul B din anexa II la Decizia 2010/413, a punctului 5 din tabelul I. B din anexa la Decizia 2010/644, a punctului 5 din tabelul B din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010, a Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012, în măsura în care aceste acte o privesc;

— declararea inaplicabilității în privința sa a articolului 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și a articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012;

— obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

36 Consiliul și Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

37 În cadrul înscrisurilor sale, reclamanta invocă cinci motive. Primul dintre acestea este întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului respectării dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă. Al doilea motiv este întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește deținerea sau controlul reclamantei de către BMI. Al treilea motiv este întemeiat pe caracterul disproporționat și, prin urmare, nelegal al articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, al articolului 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și al articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012. Al patrulea motiv este întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește implicarea BMI în proliferarea nucleară. Al cincilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate al reclamantei, precum și a dreptului acesteia de a exercita o activitate economică.

38 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 32 de mai sus, reclamanta a renunțat în cursul procedurii la cel de al treilea motiv pe care îl invocase, precum și la o parte din criticile invocate în cadrul primelor două motive. Întrucât al treilea motiv era singurul invocat în susținerea celui de al doilea capăt de cerere, prin care se solicita declararea inaplicabilității articolului 7 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 423/2007, a articolului 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și a articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012, renunțarea în parte de către reclamantă la motivele invocate implică, astfel, că respectivul capăt de cerere a rămas fără obiect.

39 Consiliul și Comisia contestă temeinicia motivelor invocate de reclamantă. În plus, în cadrul duplicii, Consiliul a susținut că nu era admisibilă susținerea reclamantei referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale, întrucât aceasta era o emanație a statului iranian.

40 Cu titlu introductiv, este necesar să se examineze, mai întâi, admisibilitatea adaptării concluziilor efectuate de reclamantă, în continuare, admisibilitatea celui de al patrulea motiv și, în sfârșit, admisibilitatea argumentelor Consiliului referitoare la posibilitatea reclamantei de a invoca protecția drepturilor sale fundamentale.

Cu privire la admisibilitate

Cu privire la admisibilitatea adaptării concluziilor reclamantei

41 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 14, 15 și 23 de mai sus, ulterior introducerii cererii, lista din anexa II la Decizia 2010/413 a fost înlocuită de o nouă listă, adoptată prin Decizia 2010/644, iar Regulamentul nr. 423/2007 a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul nr. 961/2010, care a fost, la rândul său, înlocuit și abrogat de Regulamentul nr. 267/2012. În plus, în cadrul considerentelor Deciziei 2011/783 și ale Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011, Consiliul a constatat în mod explicit că efectuase o reexaminare integrală a listei din anexa II la Decizia 2010/413 și a celei din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010 și că ajunsese la concluzia că persoanele, entitățile și organismele ale căror nume erau enumerate în acestea, printre care se numără și reclamanta, trebuiau să facă în continuare obiectul măsurilor restrictive. Reclamanta și-a adaptat concluziile inițiale, astfel încât cererea sa de anulare se referă, în afară de Decizia 2010/413, și la Decizia 2010/644, la Regulamentul nr. 961/2010, la Decizia 2011/783, la Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011 și la Regulamentul nr. 267/2012 (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”). Consiliul și Comisia nu au formulat obiecții față de această adaptare.

42 În această privință, trebuie să se amintească faptul că, atunci când o decizie sau un regulament care privește direct și individual un particular este înlocuit în cursul procedurii printr-un act având același obiect, acesta trebuie considerat un element nou, care permite reclamantului să își adapteze concluziile și motivele. Astfel, obligarea reclamantului să introducă o nouă acțiune ar fi contrară bunei administrări a justiției, precum și necesității limitării duratei procedurii. În plus, ar fi nedrept ca, pentru a contracara criticile cuprinse în acțiunea prezentată instanței Uniunii Europene împotriva unui act, instituția în cauză să poată adapta actul atacat sau să îl înlocuiască cu altul și să se prevaleze, în cursul procedurii, de această modificare sau de această înlocuire pentru a priva cealaltă parte de posibilitatea de a-și extinde concluziile și motivele inițiale la actul ulterior sau de a prezenta concluzii și motive suplimentare împotriva acestuia (a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 23 octombrie 2008, People’s Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, Rep., p. II-3019, punctul 46 și jurisprudența citată).

43 Aceeași concluzie se aplică în ceea ce privește actele, precum Decizia 2011/783 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011, prin care se constată că o decizie sau un regulament trebuie să continue să privească direct și individual anumiți particulari în urma unei proceduri de reexaminare care este impusă în mod expres chiar de această decizie sau de acest regulament.

44 Trebuie, așadar, să se considere, în speță, că reclamanta poate solicita anularea Deciziei 2010/644, a Regulamentului nr. 961/2010, a Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012, în măsura în care aceste acte o privesc (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea People’s Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, punctul 42 de mai sus, punctul 47).

Cu privire la admisibilitatea celui de al patrulea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește implicarea BMI în proliferarea nucleară

45 Prin intermediul celui de al patrulea motiv invocat, reclamanta susține că adoptarea măsurilor restrictive în privința societății BMI nu este justificată. Ea se referă, în această privință, la acțiunile formulate în fața instanțelor Uniunii de BMI și afirmă că, în cazul în care aceasta din urmă nu mai este vizată de măsuri restrictive la momentul pronunțării prezentei hotărâri, măsurile care o vizează pe ea însăși trebuie să fie anulate.

46 Cu toate acestea, reclamanta nu invocă niciun argument concret prin care să conteste legalitatea măsurilor restrictive care o vizează pe BMI. În special, reclamanta nu își exprimă, într-un mod suficient de precis, punctul de vedere cu privire la motivele suplimentare referitoare la pretinsa implicare a BMI în proliferarea nucleară care i-au fost comunicate prin scrisoarea Consiliului din 1 octombrie 2009 (a se vedea punctul 9 de mai sus), dat fiind că nu indică nici măcar dacă contestă existența faptelor imputate societății BMI sau calificarea acestor fapte drept sprijin adus proliferării nucleare.

47 În aceste împrejurări, Tribunalul nu este în măsură să se pronunțe asupra celui de al patrulea motiv, întrucât argumentele reclamantei nu sunt suficient de precise. Prin urmare, respectivul motiv trebuie declarat inadmisibil în temeiul articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură, astfel cum este invocat de Comisie.

Cu privire la admisibilitatea argumentelor Consiliului referitoare la admisibilitatea motivelor întemeiate pe pretinsa încălcare a drepturilor fundamentale ale reclamantei

48 În cadrul duplicii, Consiliul a arătat că reclamanta trebuia considerată o emanație a statului iranian, astfel încât aceasta nu putea invoca în favoarea sa măsurile de protecție și garanțiile aferente drepturilor fundamentale. Consiliul consideră, în consecință, că motivele invocate în cadrul acțiunii care sunt întemeiate pe o pretinsă încălcare a drepturilor menționate trebuie declarate inadmisibile.

49 În această privință, în primul rând, trebuie arătat că Consiliul nu contestă chiar dreptul reclamantei de a solicita anularea actelor atacate. Consiliul contestă numai că reclamanta este titulara anumitor drepturi pe care le invocă în vederea obținerii acestei anulări.

50 Or, în al doilea rând, problema dacă reclamanta este sau nu este titulara dreptului invocat în cadrul unui motiv prin care se susțin concluziile de anulare a unui act nu privește admisibilitatea respectivului motiv, ci temeinicia lui. În consecință, argumentația Consiliului, întemeiată pe faptul că reclamanta ar fi o emanație a statului iranian, trebuie să fie respinsă în măsura în care prin ea se urmărește ca Tribunalul să constate inadmisibilitatea parțială a acțiunii.

51 În al treilea rând, această argumentație a fost prezentată pentru prima dată în cadrul duplicii, fără ca Consiliul să fi invocat faptul că s-ar fi întemeiat pe elemente de drept sau de fapt care ar fi apărut în cursul procedurii. În măsura în care se referă la fondul litigiului, aceasta reprezintă, așadar, un motiv nou, în sensul articolului 48 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul de procedură, ceea ce conduce la concluzia că trebuie să fie declarată inadmisibilă.

Cu privire la fond

52 Ca urmare a faptului că reclamanta a renunțat în parte la motivele invocate și ținând seama de inadmisibilitatea celui de al patrulea motiv, urmează să fie examinate numai primul, al doilea și al cincilea motiv.

53 Tribunalul consideră că este necesar să fie analizate împreună, într-o primă etapă, al doilea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește deținerea sau controlul reclamantei de către BMI, și al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a dreptului de a exercita o activitate economică. Într-o a doua etapă, urmează să fie analizat primul motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului respectării dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește deținerea sau controlul reclamantei de către BMI, și la al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a dreptului de a exercita o activitate economică

54 În cadrul răspunsului la întrebările Tribunalului, depus la grefa acestuia la 8 iunie 2012 (a se vedea punctul 32 de mai sus), reclamanta a arătat că, în urma Hotărârii din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus, nu mai susținea că nu era deținută de BMI în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 și al articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și nici că nu era în proprietatea societății BMI în sensul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012. Reclamanta consideră însă că adoptarea și menținerea măsurilor restrictive care o vizează constituie o restrângere disproporționată a dreptului său de proprietate și a dreptului său de a exercita o activitate economică.

55 În această privință, reiese din jurisprudență că, atunci când fondurile unei entități care a fost identificată că participă la proliferarea nucleară sunt înghețate, există un risc care nu este neglijabil ca aceasta să exercite o presiune asupra entităților pe care le deține, pe care le controlează sau care îi aparțin pentru a eluda efectele măsurilor care o vizează. În consecință, înghețarea fondurilor acestor entități, pe care Consiliul este obligat să o dispună în temeiul articolului 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, al articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și al articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012, este necesară și adecvată pentru a asigura eficacitatea măsurilor adoptate și pentru a garanta că aceste măsuri nu vor fi eludate (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus, punctele 39 și 58).

56 Tot potrivit jurisprudenței, atunci când o entitate este deținută 100 % de o entitate identificată că participă la proliferarea nucleară, condiția deținerii avută în vedere la articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 și la articolul 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 este îndeplinită (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus, punctul 79). Aceeași concluzie trebuie aplicată în ceea ce privește noțiunea de entitate „care [este] în proprietatea” unei entități identificate că participă la proliferarea nucleară, noțiune care figurează la articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012.

57 În consecință, adoptarea de măsuri restrictive care vizează o entitate deținută integral sau aflată integral în proprietatea unei entități identificate că participă la proliferarea nucleară (în continuare „entitatea deținută”) nu este rezultatul unei aprecieri a Consiliului cu privire la riscul ca aceasta să fie în situația de a eluda efectele măsurilor adoptate împotriva entității sale mamă, ci este o consecință directă a punerii în aplicare a măsurilor pertinente prevăzute de Decizia 2010/413, de Regulamentul nr. 961/2010 și de Regulamentul nr. 267/2012, astfel cum au fost interpretate de instanța Uniunii.

58 Prin urmare, argumentele prin care se contestă proporționalitatea înghețării fondurilor unei entități deținute nu vizează legalitatea unei aprecieri a împrejurărilor speței efectuate de Consiliu. Acestea se referă, în definitiv, la legalitatea dispozițiilor generale care obligă Consiliul să înghețe fondurile tuturor entităților deținute, precum articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012.

59 În consecință, atunci când o entitate deținută intenționează să conteste proporționalitatea măsurilor restrictive care o vizează, aceasta trebuie să invoce, în cadrul acțiunii având ca obiect anularea actelor prin care au fost adoptate sau menținute respectivele măsuri, inaplicabilitatea dispozițiilor generale menționate prin intermediul unei excepții de nelegalitate în sensul articolului 277 TFUE.

60 În speță, nu se contestă că reclamanta este deținută integral de BMI sau că „[este] în proprietatea" integrală a acesteia din urmă. Nu se contestă nici că BMI a fost considerată de Consiliu ca participând la proliferarea nucleară.

61 Or, nu se poate considera că reclamanta a invocat o excepție de nelegalitate bazată pe argumentele prezentate în cadrul celui de al doilea și al celui de al cincilea motiv.

62 Astfel, pe de o parte, o excepție de nelegalitate bazată pe aceste argumente nu a fost formulată în mod expres nici în memoriile reclamantei, nici în răspunsul ei din 8 iunie 2012 la întrebările adresate de Tribunal, nici în cadrul ședinței.

63 Pe de altă parte, argumentele invocate de reclamantă în cadrul celui de al doilea și al celui de al cincilea motiv se bazează pe elemente care sunt specifice acesteia, întrucât au fost formulate în raport cu situația sa concretă și cu măsurile specifice pe care reclamanta le-a propus Consiliului. În consecință, aceste argumente nu sunt pertinente în ceea ce privește examinarea legalității normelor generale prevăzute la articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, la articolul 16 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 961/2010 și la articolul 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 267/2012.

64 În aceste împrejurări, trebuie ca al doilea și al cincilea motiv să fie respinse ca inoperante.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului respectării dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă

65 Prin intermediul primului motiv invocat, reclamanta susține că Consiliul a încălcat obligația de motivare, dreptul său la apărare și dreptul său la o protecție jurisdicțională efectivă, întrucât, pe de o parte, nu i-a comunicat suficiente informații pentru a-i permite să formuleze observații utile referitoare la adoptarea de măsuri restrictive în privința sa și pentru a-i asigura un proces echitabil și, pe de altă parte, reexaminarea periodică a măsurilor restrictive care o vizează este afectată de o serie de erori.

66 Consiliul, susținut de Comisie, contestă temeinicia argumentelor reclamantei. Acesta susține în special că reclamanta nu poate invoca în mod valabil principiul respectării dreptului la apărare.

67 În primul rând, trebuie amintit că obligația de a motiva un act cauzator de prejudiciu, astfel cum este prevăzută la articolul 296 al doilea paragraf TFUE și, mai precis, în speță, la articolul 24 alineatul (3) din Decizia 2010/413, la articolul 36 alineatul (3) din Regulamentul nr. 961/2010 și la articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 267/2012, are ca scop, pe de o parte, să ofere persoanei interesate o indicație suficientă pentru a afla dacă actul este bine fundamentat sau dacă este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv. Obligația de motivare enunțată astfel constituie un principiu esențial al dreptului Uniunii de la care nu se poate deroga decât în considerarea unor motive imperative. Prin urmare, motivarea trebuie, în principiu, să fie comunicată persoanei interesate în același timp cu actul care îi cauzează un prejudiciu, lipsa sa neputând fi regularizată prin faptul că persoana interesată ia cunoștință de motivarea actului în cursul procedurii în fața instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 14 octombrie 2009, Bank Melli Iran/Consiliul, T-390/08, Rep., p. II-3967, punctul 80 și jurisprudența citată).

68 Prin urmare, cu excepția situației în care există motive imperative care țin de securitatea Uniunii sau a statelor sale membre ori de modul de desfășurare a relațiilor lor internaționale care să împiedice comunicarea anumitor elemente, Consiliul este obligat să aducă la cunoștința unei entități vizate de măsurile restrictive motivele specifice și concrete pentru care consideră că este necesară adoptarea lor. Consiliul trebuie astfel să menționeze elementele de fapt și de drept de care depinde justificarea legală a măsurilor în cauză și considerațiile care l-au determinat să le adopte (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 67 de mai sus, punctul 81 și jurisprudența citată).

69 Pe de altă parte, motivarea trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care actul a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul destinatarilor sau al altor persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv de a primi explicații. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În special, un act cauzator de prejudiciu este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa (a se vedea Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 67 de mai sus, punctul 82 și jurisprudența citată).

70 În al doilea rând, potrivit unei jurisprudențe constante, respectarea dreptului la apărare și în special a dreptului de a fi ascultat în orice procedură inițiată împotriva unei entități și care poate să conducă la adoptarea unui act cauzator de prejudiciu constituie un principiu fundamental al dreptului Uniunii care trebuie să fie garantat chiar în lipsa oricărei reglementări privind procedura în cauză (Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 67 de mai sus, punctul 91).

71 Principiul respectării dreptului la apărare impune, pe de o parte, ca elementele incriminatorii imputate entității interesate care reprezintă temeiul actului cauzator de prejudiciu să îi fie comunicate acesteia din urmă. Pe de altă parte, respectivei entități trebuie să i se dea posibilitatea de a-și prezenta în mod util punctul de vedere cu privire la aceste elemente (a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Consiliul, T-228/02, Rec., p. II-4665, punctul 93).

72 Prin urmare, în ceea ce privește un prim act prin care sunt înghețate fondurile unei entități, cu excepția cazului în care există motive imperative care țin de securitatea Uniunii sau a statelor membre ale acesteia ori de modul de desfășurare a relațiilor lor internaționale care să împiedice aceasta, comunicarea elementelor incriminatoare trebuie să aibă loc fie concomitent cu adoptarea actului în cauză, fie cât mai curând posibil după această adoptare. La cererea entității în cauză, aceasta din urmă are de asemenea dreptul de a-și prezenta punctul de vedere cu privire la elementele respective după ce actul a fost adoptat. Sub aceleași rezerve, orice decizie ulterioară de înghețare a fondurilor trebuie să fie precedată, în principiu, de o comunicare a noilor elemente incriminatoare și de o nouă posibilitate acordată entității în cauză de a-și prezenta punctul de vedere (a se vedea prin analogie Hotărârea Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Consiliul, punctul 71 de mai sus, punctul 137).

73 În plus, trebuie remarcat că, atunci când au fost comunicate informații suficient de precise, care permit entității interesate să își prezinte în mod util punctul de vedere asupra elementelor pe care i le impută Consiliul, principiul respectării dreptului la apărare nu implică obligația acestei instituții de a permite, din oficiu, accesul la documentele conținute în dosarul său. Consiliul este obligat să permită accesul la toate documentele administrative neconfidențiale privind măsura în cauză numai la cererea părții interesate (a se vedea Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 67 de mai sus, punctul 97 și jurisprudența citată).

74 În al treilea rând, principiul protecției jurisdicționale efective constituie un principiu general al dreptului Uniunii care decurge din tradițiile constituționale comune ale statelor membre și care a fost consacrat la articolele 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, precum și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2010, C 83, p. 389). Eficacitatea controlului jurisdicțional implică obligația autorității Uniunii în cauză de a comunica entității vizate motivele adoptării unei măsuri restrictive, în măsura în care este posibil, fie la momentul la care această măsură este adoptată, fie, cel puțin, cât mai rapid posibil după acest moment, pentru a permite entității vizate să își exercite, în termenele stabilite, dreptul de a formula o cale de atac. Respectarea acestei obligații de a comunica respectivele motive este astfel necesară atât pentru a permite destinatarilor măsurilor restrictive să își apere drepturile în cele mai bune condiții posibile și să decidă în deplină cunoștință de cauză dacă este util să sesizeze instanța Uniunii, cât și pentru a permite acesteia din urmă să exercite pe deplin controlul legalității actului în cauză pe care trebuie să îl realizeze (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Curții din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, punctele 335-337 și jurisprudența citată).

75 Având în vedere această jurisprudență, Tribunalul consideră că este necesar să fie examinat, mai întâi, argumentul introductiv al Consiliului și al Comisiei potrivit căruia reclamanta nu poate invoca principiul respectării dreptului la apărare. În continuare, trebuie examinată pretinsa încălcare a obligației de motivare, a dreptului la apărare al reclamantei și a dreptului acesteia la o protecție jurisdicțională efectivă rezultată din faptul că reclamanta nu ar fi obținut suficiente informații cu privire la adoptarea măsurilor restrictive în privința sa. În sfârșit, Tribunalul va analiza argumentele referitoare la viciile care afectează, potrivit reclamantei, reexaminarea periodică a măsurilor restrictive care o vizează.

– Cu privire la posibilitatea reclamantei de a invoca principiul respectării dreptului la apărare

76 Consiliul și Comisia contestă aplicabilitatea în speță a principiului respectării dreptului la apărare. Făcând referire la Hotărârea Tribunalului din 19 mai 2010, Tay Za/Consiliul (T-181/08, Rep., p. II-1965, punctele 121-123), acestea susțin că reclamanta nu a fost vizată de măsurile restrictive ca urmare a propriei sale activități, ci ca urmare a apartenenței sale la categoria generală a persoanelor și a entităților care au sprijinit proliferarea nucleară. În consecință, procedura de adoptare a măsurilor restrictive nu ar fi fost inițiată împotriva reclamantei în sensul jurisprudenței citate la punctul 70 de mai sus și, prin urmare, aceasta nu ar putea să invoce dreptul la apărare sau ar putea să facă acest lucru numai într-o măsură redusă.

77 Această argumentație nu poate fi reținută.

78 Astfel, pe de o parte, Hotărârea Tay Za/Consiliul, punctul 76 de mai sus, a fost anulată în recurs, în totalitate, prin Hotărârea Curții din 13 martie 2012, Tay Za/Consiliul (C-376/10 P). În consecință, constatările efectuate în cadrul respectivei hotărâri nu mai fac parte din ordinea juridică a Uniunii și, prin urmare, nu pot fi invocate în mod valabil de Consiliu și de Comisie.

79 Pe de altă parte, articolul 24 alineatele (3) și (4) din Decizia 2010/413, articolul 36 alineatele (3) și (4) din Regulamentul nr. 961/2010 și articolul 46 alineatele (3) și (4) din Regulamentul nr. 267/2012 prevăd dispoziții care garantează dreptul la apărare al entităților vizate de măsurile restrictive adoptate în temeiul acestor texte. Respectarea acestui drept face obiectul controlului instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, punctul 67 de mai sus, punctul 37).

80 În aceste condiții, trebuie să se concluzioneze că reclamanta poate invoca în speță principiul respectării dreptului la apărare, astfel cum a fost amintit la punctele 70-73 de mai sus.

– Cu privire la încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare al reclamantei și a dreptului acesteia la o protecție jurisdicțională efectivă rezultată din faptul că reclamanta nu ar fi obținut suficiente informații referitoare la adoptarea măsurilor restrictive în privința sa

81 În răspunsul la întrebările Tribunalului, depus la grefa acestuia la 8 iunie 2012 (a se vedea punctele 32 și 54 de mai sus), reclamanta a arătat că, în urma Hotărârii din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, punctul 22 de mai sus, nu mai susținea că Consiliul a încălcat obligația de motivare și dreptul său la apărare prin faptul că nu i-a comunicat, pe de o parte, motivele pentru care considera că era deținută de BMI și, pe de altă parte, elementele care susțineau această constatare.

82 Reclamanta afirmă însă că, în pofida cererilor repetate în acest sens, nu a primit informații suficiente referitoare la adoptarea de măsuri restrictive în privința BMI și, în special, nu ar fi primit nicio dovadă privind pretinsa participare a BMI la proliferarea nucleară. Reclamanta contestă, în această privință, confidențialitatea propunerii inițiale, care a fost invocată de Consiliu pentru a-i refuza cererile, și subliniază că elementele comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009 nu sunt adecvate.

83 Prin urmare, în opinia reclamantei, comunicarea acestor elemente nu i-a permis să formuleze observații utile referitoare la adoptarea de măsuri restrictive atât în privința sa, cât și în privința BMI și nu era de natură să îi asigure un proces echitabil.

84 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că reclamanta este vizată de măsuri restrictive începând cu data de 23 iunie 2008. Între această dată și cea a adoptării primului dintre actele atacate, și anume 26 iulie 2010, reclamanta și Consiliul și-au transmis mai multe documente printre care, în special, scrisorile Consiliului din 1 octombrie și din 18 noiembrie 2009 prin care acesta din urmă a informat reclamanta cu privire la motivele suplimentare de adoptare a unor măsuri restrictive și i-a comunicat o versiune care nu era confidențială a propunerii suplimentare. Aceste documente fac parte din contextul adoptării actelor atacate și, prin urmare, pot fi luate în considerare în cadrul examinării prezentului motiv.

85 Trebuie subliniat de asemenea că măsurile restrictive care vizează reclamanta au două temeiuri, și anume, pe de o parte, propunerea inițială și, pe de altă parte, elementele comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009.

86 Or, întrucât aceste două temeiuri sunt autonome, o încălcare a drepturilor procedurale ale reclamantei în ceea ce privește propunerea inițială, presupunând că ar fi demonstrată, ar putea justifica anularea actelor atacate numai dacă s-ar demonstra de asemenea că elementele comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009 nu erau de natură să justifice, în lipsa altor elemente, adoptarea măsurilor restrictive care vizează reclamanta.

87 În această privință, s-a constatat deja la punctele 45-47 de mai sus că al patrulea motiv, care se referă în special la justificarea substanțială a motivelor comunicate la 1 octombrie 2009, era inadmisibil.

88 De asemenea, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 82 de mai sus, reclamanta contestă în cadrul primului motiv caracterul suficient al elementelor comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009, subliniind în special faptul că nu conțin dovezi privind pretinsa participare a BMI la proliferarea nucleară.

89 Or, pe de o parte, trebuie să se constate că motivele suplimentare de adoptare a măsurilor restrictive, comunicate la 1 octombrie 2009, sunt suficient de precise pentru a îndeplini criteriile stabilite în jurisprudență prezentate la punctele 67-74 de mai sus. Astfel, aceste elemente permit să se identifice entitățile cărora BMI le-ar fi furnizat servicii financiare și care sunt vizate de măsuri restrictive adoptate de Uniune sau de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, precum și perioada în care ar fi fost furnizate serviciile în cauză și, în anumite cazuri, tranzacțiile specifice de care ar fi fost legate.

90 Pe de altă parte, în ceea ce privește faptul că nu au fost comunicate dovezile, trebuie să se remarce că, în temeiul principiului respectării dreptului la apărare, Consiliul nu are obligația de a comunica alte elemente decât cele care fac parte din dosarul său. Or, în speță, Consiliul afirmă, fără a fi contrazis de reclamantă, că dosarul său nu conține dovezi suplimentare referitoare la motivele comunicate la 1 octombrie 2009.

91 Având în vedere cele de mai sus, argumentele reclamantei bazate pe caracterul pretins insuficient al elementelor comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009 trebuie să fie respinse ca neîntemeiate.

92 În aceste împrejurări, ținând seama de cele prezentate la punctele 85 și 86 de mai sus, trebuie de asemenea să fie respinse ca inoperante argumentele reclamantei prin care este criticat faptul că nu a fost comunicată propunerea inițială.

– Cu privire la viciile care afectează, potrivit reclamantei, reexaminarea periodică a măsurilor restrictive care o vizează

93 În primul rând, reclamanta susține că Consiliul nu a efectuat o adevărată reexaminare a măsurilor restrictive care o vizează, întrucât s-a bazat numai pe elementele existente, inclusiv pe elemente care nu au fost comunicate reclamantei. În special, Consiliul nu ar fi examinat garanțiile propuse de aceasta, de natură să prevină orice risc de eludare a măsurilor restrictive care o vizează pe BMI.

94 În această privință, în primul rând, trebuie să se constate că reiese din cuprinsul punctelor 85 și 86 de mai sus că măsurile restrictive care vizează reclamanta au două temeiuri, și anume, pe de o parte, propunerea inițială și, pe de altă parte, elementele comunicate la 1 octombrie și la 18 noiembrie 2009. În aceste condiții, viciile care afectează reexaminarea motivelor incluse în propunerea inițială, presupunând că ar fi demonstrate, nu au nicio influență asupra legalității reexaminării motivelor bazate pe elementele comunicate la aceste date.

95 În al doilea rând, Consiliul arată, fără a fi contrazis de reclamantă, că, înaintea adoptării actelor atacate, delegațiile statelor membre primiseră observațiile prezentate de BMI și de reclamantă, astfel încât aceste observații au putut fi luate în considerare. De asemenea, reiese din scrisorile Consiliului din 18 noiembrie 2009, din 11 mai și din 28 octombrie 2010, din 5 decembrie 2011 și din 24 aprilie 2012 că acesta a examinat respectivele observații și că a răspuns la acestea, inclusiv în ceea ce privește garanțiile suplimentare propuse de reclamantă.

96 În sfârșit, în ceea ce privește aceste din urmă garanții, trebuie amintit că, astfel cum s-a constatat la punctul 57 de mai sus, adoptarea de măsuri restrictive care vizează o entitate deținută nu este rezultatul unei aprecieri a Consiliului cu privire la riscul ca aceasta să fie în situația de a eluda efectele măsurilor adoptate împotriva entității sale mamă, ci este o consecință directă a punerii în aplicare a măsurilor pertinente prevăzute de Decizia 2010/413, de Regulamentul nr. 961/2010 și de Regulamentul nr. 267/2012, astfel cum au fost interpretate de instanța Uniunii. În aceste condiții, în cadrul reexaminării efectuate de Consiliu a măsurilor restrictive, acesta din urmă nu avea, în orice caz, obligația de a lua în considerare garanțiile suplimentare propuse de reclamantă pentru a reduce riscul de eludare a măsurilor în cauză.

97 În al doilea rând, potrivit reclamantei, reiese dintr-o serie de telegrame diplomatice că statele membre și, în special, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord au fost supuse unor presiuni din partea guvernului Statelor Unite ale Americii pentru a adopta măsuri restrictive împotriva unor entități iraniene. În opinia reclamantei, acest fapt dă naștere unor îndoieli cu privire la legalitatea măsurilor adoptate și a procedurii care a avut ca rezultat adoptarea lor.

98 Or, simplul fapt că anumite state membre ar fi fost supuse unor presiuni diplomatice, chiar presupunând că ar fi demonstrat, nu înseamnă că aceste presiuni au afectat actele atacate care au fost adoptate de Consiliu sau examinarea efectuată de acesta din urmă cu ocazia adoptării lor.

99 În aceste condiții, trebuie să fie respinse ca neîntemeiate argumentele bazate pe existența unor vicii care, potrivit reclamantei, afectează reexaminarea periodică a măsurilor restrictive care o vizează.

100 Având în vedere toate cele de mai sus, urmează ca primul motiv și, prin urmare, acțiunea în întregime să fie respinse, cererea de anulare cu efect imediat a actelor atacate rămânând, în consecință, fără obiect.

Cu privire la cheltuielile de judecată

101 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Consiliului.

102 Potrivit articolului 87 alineatul (4) primul paragraf din Regulamentul de procedură, instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Prin urmare, Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Melli Bank plc suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Consiliul Uniunii Europene.

3) Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pelikánová Jürimäe van der Woude

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 20 februarie 2013.

Semnături

Cuprins

Istoricul cauzei 2

Procedura și concluziile părților 5

În drept 6

Cu privire la admisibilitate 7

Cu privire la admisibilitatea adaptării concluziilor reclamantei 7

Cu privire la admisibilitatea celui de al patrulea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește implicarea BMI în proliferarea nucleară 8

Cu privire la admisibilitatea argumentelor Consiliului referitoare la admisibilitatea motivelor întemeiate pe pretinsa încălcare a drepturilor fundamentale ale reclamantei 8

Cu privire la fond 8

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe săvârșirea unei erori de apreciere în ceea ce privește deținerea sau controlul reclamantei de către BMI, și la al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a dreptului de a exercita o activitate economică 9

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului respectării dreptului la apărare și a dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă 10

– Cu privire la posibilitatea reclamantei de a invoca principiul respectării dreptului la apărare 12

– Cu privire la încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare al reclamantei și a dreptului acesteia la o protecție jurisdicțională efectivă rezultată din faptul că reclamanta nu ar fi obținut suficiente informații referitoare la adoptarea măsurilor restrictive în privința sa 13

– Cu privire la viciile care afectează, potrivit reclamantei, reexaminarea periodică a măsurilor restrictive care o vizează 14

Cu privire la cheltuielile de judecată 15